

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО
МОРЕ /КСЧМ/
CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA
NEAGRA

Сдружение, вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул. "Охрид" N 24-26, ет.1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediul si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. "Ohrid" N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

ПРОТОКОЛ

От среща на Фокус група 1 на КСЧМ

23 февруари 2022 г.

Тема: " Дребномащабен риболов (ДМР)"

На 23 февруари 2022 г. чрез видеовръзка в ZOOM се проведе среща на Фокус група 1 на КСЧМ на тема: „Дребномащабен риболов (ДМР)“.

На срещата присъства г-жа Пинелопи Белеку (Pinelipi Belecku) от ЕК, г-жа Йорданка Чобанова от ЕК, доц.д-р Виолин Райков ИО Варна, г-н Михаил Леонов (Mihail Leonov) държавен секретар Министерство на земеделието в областта на риболова, Румъния, г-н Георге Вакару (Gheorghe Vacaru) генерален директор в управителния орган на оперативната програма за рибарство и морско дело - DGP AMPORAM, г-н Едуард Дяконяса (Eduard Diaconeasa)- DGP AMPORAM, г-жа Андреа Йонашку (Andrea Ionascu) - Национален център за морски програми в Черно море, г-н Габриел Попеску (Gabriel Popescu) директор на НАРА Констанца, Г-н Каталин Балабан (Catalin Balaban) от сдружение на ДМР в Журиловка.

Срещата се откри от Председателят на КСЧМ г-н Даниел Бухай (Daniel Buhai).

Г-жа Андреа Йонашку: представлява Национален център за морски програми в Черно море и представя неговата работа свързана с писане и разработване на проекти за кандидатстване по програми и фондове, касаещи Черно море. Този Национален център в Румъния подпомага участието на заинтересованите страни в регионални проекти за Черно море по отношение на риболова и аквакултурите, като предлага консултиране от страна на екипа си. Когато бъде приета новата Оперативна програма за риболов и аквакултура този център би съдействал на желаещите да изработи проект с който те да кандидатстват за финансиране.

Г-н Георге Вакару: много е интересно това, което представи г-жа Йонашку и би било в голяма полза за рибарите за разработването на проекти.

Г-н Каталин Балабан от сдружение на ДМР в Журиловка: представя някои предизвикателства пред ДМР на Румъния. Сдружението, което представлява е създадено през 2007 г. Рибарите в него са от пет общности и от Делтата на р. Дунав и от крайбрежните зони на Черно море. Основен проблем пред рибарите е подстъпът към Черно море, предишният пролив който е съществувал към Черно море е закрит. Липсата на пристанища и инфраструктура е другият важен въпрос, който трябва да се реши. Не на последно място стои и проблемът с липсата на рибарски заслони, места където рибарите биха могли да останат да пренощуват, ако времето не позволява да се излезе на риболов. ДМР от Журиловка осъществяват своята дейност в Резервата на делтата на р. Дунав, за това има много пречки пред изграждането на подобни заслони в тази област. Направените от рибарите заслони са от найлони и в тях не може да се остане при по-лоши климатични условия. Друг важен аспект е намирането на решение за разнообразяване на риболова. Повечето рибари ловят само хамсия и дунавска скумрия. Ако съществуват възможности за улов и на други видове риба ще бъде допълнителна възможност за тези рибари, както и пристани на които могат да идват туристи и да посетят тези рибарски селища. Създаването на рибарски пазар също е необходимо в тази област, за да се представя там улова на рибарите, което ще привлече купувачи и ще даде по-голяма стойност на продукцията. Би било добре и да има и други допълнителни дейности подпомагащи рибарските общности. Информацията за европейските фондове в областта на риболова не достига до голяма част от рибарите и те нямат възможност да търсят в интернет. Отправя въпрос към г-н Дяконяса – как може да се докажат дните на риболов в Черно море.

Г-н Едуард Дяконяса: подобна информация се подава от НАРА (NAFA). Самите рибари трябва да изпратят тази информация към Агенцията. Управителният орган само проверява дали това условие е изпълнено, при кандидатстване по дадена мярка.

Г-н Каталин Балабан: не може това да е условието за кандидатстване за финансиране. Много често времето не е подходящо за риболов за ДМР или морето е пълно с медузи. Изискването за 60 дни на море трябва да не е единственото и да има някаква друга възможност да се докаже риболовна дейност.

Г-н Даниел Бухай: големите кораби имат бордови дневник, чрез който лесно може да се докаже колко дни са били на море и те изпращат тази информация към НАРА. Но не знае каква е процедурата при ДМР.

Г-н Габриел Попеску: единствената възможност за доказване на риболовна дейност е бордовият дневник. Когато има улов с мрежи и те са стояли повече дни в морето тогава има възможност за друго вписване в дневника – събиране на улова. Същото и при таляните. Ако рибарите са излезли на море, но се връщат без улов, тогава това също се вписва в риболовния дневник. В противен случай НАРА няма как да определи дните на риболов.

Г-н Каталин Балабан: друго предизвикателство пред ДМР е съфинансирането по проекти. В момента който рибарите разберат, че има съфинансиране то те не могат да си позволят да участват по проекта, а и никоя банка не би им дала кредит като еднолични търговци. Трябва да има държавно подпомагане за ДМР.

Г-н Едуард Дяконяса: познава тази трудност пред рибарите – да се осигури собственото съфинансиране, което е било и пречка в програмния период 2014-2021г. Има случаи в които финансирането стига и до 100% особено за крайбрежния риболов. Сега се разработва новата програма, трябва да се разработят и опростени възможности за кандидатстване за рибарите. Вече съществуват и механизми за 100% финансиране както е например плащане при показване на дадена фактура.

Г-жа Пинелопи Белеку: Изнасе презентация на тема „Дренбо-мащабен риболов в Черно море”. Главните компоненти на регионалния план за действия на ДМР в Средиземно и Черно море RPOA-SSF са:

- Научни изследвания;
- Събиране на данни;
- Мерки за управление на ДМР;
- Стойността верига.
- Участието на ДМР в процеса на вземане на решения;
- Изграждане на капацитет;
- Достойна работа;
- Участие на жените в сектора;
- Климатични промени и околна среда.

Всичко това ще допринесе за устойчивостта и възможностите на ДМР. Събирането на данни е от изключителна важност за да се увеличи познанието за това какви са нуждите на този сегмент на риболова и какви решения трябва да се вземат. Много е важно да се интегрира ДМР в цялостното управление на рибарството в дадения район. Важно е и как може да се увеличи стойността на веригата – как да се помогне на тези рибари да увеличат печалбите си, как да се кооперират и да продават улова си. Не на последно място е важно да се каже, че ДМР са охраната на морето – те са тези които знаят какво точно се случва там. Необходимо е също така да се изгради капацитета на младите рибари и знанието на старата генерация да им се предаде, за да са по-ефективни. Голямо предизвикателство е и климата и ефекта върху околната среда. За 2022 г е много важно да се увеличи печалбата на продуктите, да се намалят отпадъците, което ще подпомогне местните икономики; проследяването и контрола и как да се използват новите технологии в този контрол; продукцията от риболова е с високо качество, което би подпомогнало ДМР и неговия принос за безопасност на храните; важната роля на ДМР за оцеляване на крайбрежните общности; равни възможности за жени и увеличаване тяхното знание и роля за рибарските сектор; осигуряване пренос на знания между поколенията; да се оцени взаимодействието между ДМР и любителския риболов; ангажиране на рибарите в участие процеса на управление.

Г-н Йордан Господинов: действително част от презентирани теми са дискутирани в КСЧМ. ДМР става все по-голям приоритет. Истина е, че много на брой малки рибари формират голяма диаспора, ловят сериозни количества риба и морски дарове и то при екологосъобразни условия, защото голяма част от техните техники са щадящи за околната среда. В същото време за да достигнат средствата по програмите до ДМР те трябва да се обединяват в сдружения и да регистрират уловите си – не може всеки рибар да си регистрира фирма, но всички рибари в едно селище могат да направят организация. По отношение повишаване цената на рибата това може да стане ако „изсветлее“ сектора. Една риба, за да носи печат за качество и да се претендира че е висококачествен продукт, то тя трябва да е опакована (независимо дали опаковката ще е от един килограм или 100 кг) и да произлиза от регламентиран обект. В момента търговията по черноморския бряг от ДМР се упражнява от т.нар. прекупвачи. Те са получили разрешение по една точка в закона, която казва, че първи купувач може да са физически или юридически лица, които притежават разрешение за това. Но идеята е винаги първата продажба да се извършва в регламентиран обект, а това отпада от закона. Когато търговията се извършва на пристанища, които не са регистрирани като места за първа продажба, не се извършва в борсите, тържища или предприятие на брега, рибата отива в „сивия сектор“. За това няма обратна проследяемост и не може да има насрещен контрол. За да може ДМР да бъде защитен то той трябва да се обединени в организации. Държавната администрация трябва да си влезе в ролята на насрещен контрол и то не само администрацията по контрол на риболова, стоварването и първа продажба, но и контрола от страна на агенциите по безопасност на храните, които са длъжни да осъществяват контрол на местата за първа продажба. Те трябва да са регистрирани обекти от държавата с идентификационен номер. Това е начина за проследяемост и контрол. Относно контролът в морето – рибарите са най-добрите контролни органи, те знаят кой браконьерства, кой залага неразрешени уреди и кой влиза с високоскоростни яхти не за развлечения, а да извършва риболов.

Г-жа Димитрина Костова: много е важна създадената платформа, която ще е изключително полезна на ДМР. Точно на това трябва да се залага – повече публичност и информация. Що се касае до организациите на производителите, това е един изключително удачен инструмент доказан вече в сферата на земеделието.

Г-жа Пинелопи Белеку: добавя, че новият фонд за рибарство подкрепя устойчивия риболов и ниското му въздействие върху околната среда. Целта е да се избегнат грешките от миналото, да има иновативни и креативни идеи и да се приложи Общата рибарска политика на местно ниво, а също и държавите-членки да се ангажират повече със заинтересованите страни. Има много възможности за финансиране по новата програма, но държавите-членки решават какви проекти ще финансират.

Г-н Даниел Бухай: Платформата „Приатели на Дребно-мощабния риболов“ е много полезна и КСЧМ ще изпрати тази информация до повече организации на рибарите. Друга важна тема за Черно море е риболова на рапан, който е заложен в дневния ред на срещата на ГКРСМ през май и КСЧМ очаква да получи покана, за да се

чуе и гласът на Черноморските рибари. В заключение на срещата може да се каже, че основен акцент беше поставен и от институциите и от сдруженията на ДМР, че условията за предоставяне на финансиране са били доста ограничителни в старата Оперативна програма, а за в бъдеще ще бъдат малко по-достъпни до рибарите. Също така липсата на базова инфраструктура за пристанища и места за разтоварване, подслон и места за продажба са основните предизвикателства пред черноморските рибари.

Г-н Йордан Господинов: важно е да се отбележи, че присъстващите гости на срещата от държавната администрация на Румъния споменаха за липса на обратна информация и контакт, и че те виждат КСЧМ като медиатор между рибари и администрация. Това може да стане само ако и двете страни търсят връзка с КСЧМ. В тази насока може да се помисли за препоръка към администрацията да се обръща към КСЧМ за становища по различни въпроси. Също така друга идея за препоръка е идентификация на уловената риба, маркировка и обратна проследяемост.

Г-н Даниел Бухай: в Румъния ниското ДДС на хранителните стоки от 9%, допринася за „изсветляване“ на сектора, но пък ограничение пред него е липсващата инфраструктура, липсата не само на пристанища, но и на места където могат да продават на открито своята продукция.

Следва закриване на срещата.

Протоколирал срещата: г-жа Елена Пенева

Председател на КСЧМ: г-н Даниел Бухай